

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s. r. o.**, so sídlom v B., P. č. X., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., so sídlom v B., G. č. X., IČO: X. proti povinnej **J. Š.**, bytom K. č. X., o **vymoženie 28,21 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Er/318/2004, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 5CoE/183/2012-66 z 22. januára 2013, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní oprávnenej **z a s t a v u j e.**
- II.** Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a.**
- III.** Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a.**
- IV.** Povinnej **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné ako súd exekučný uznesením č. k. 10Er/318/2004-40 z 5. apríla 2012 exekúciu vedenú na základe notárskej zápisnice, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a zároveň zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Vychádzal zo zistenia, že oprávnená a povinná uzavreli dňa 28. novembra 2003 zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bolo aj splnomocnenie, ktorým povinná ako dlžník splnomocnila advokáta Mgr. T. K. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jej mene uznal záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo exekúciu do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Ďalej okresný súd zistil, že dňa 13. augusta 2004 bola pred notárkou JUDr. J. K. spísaná notárska zápisnica, ktorú v mene povinnej podpísal Mgr. T. K.. Ten za povinnú uznal dlh voči oprávnenej v celkovej sume

10.600,- Sk, ktorá suma sa mala úročiť úrokom z omeškania 0,25 % denne od 27. apríla 2004 do zaplattenia. Celý vyššie uvedený dlh mal pozostávať z istiny nesplateného úveru, poplatku z úveru, trov právneho zastúpenia a trov za spísanie notárskej zápisnice. Splnomocnenec v mene povinnej uznal uvedený dlh v plnom rozsahu čo do základu aj výšky a zároveň vyhlásil, že povinná ho splatí v lehote do 23. augusta 2004, v opačnom prípade súhlasí s použitím notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Okresný súd poukázal na to, že zastúpenie povinnej vzniklo súčasne s uzavretím zmluvy o úvere, teda v čase, keď ešte žiadny dlh neexistoval. Podľa kogentného ustanovenia § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Takáto dohoda je v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Pokiaľ teda v čase uzavretia zmluvy o úvere neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, povinná nemohla v tomto čase realizovať svoje právo uznať dlh a rovnako nemohla splnomocniť Mgr. K. na také právo. Ďalej okresný súd poukázal aj na rozpor záujmov povinnej a jej splnomocneného zástupcu (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zdôraznil, že povinná nemala možnosť voľby svojho zástupcu, pretože pri uzatváraní zmluvy bola použitá predtlač, ktorá už obsahovala meno splnomocnenca. Pokiaľ oprávnená postupovala tak, že dopredu určila osobu, ktorá bude konať za povinnú, spochybnila tým základný predpoklad pre udelenie plnej moci, a to že splnomocnenec bude hájiť záujmy splnomocniteľa. Napokon okresný súd poukázal aj na to, že súčasťou notárskej zápisnice je vyhlásenie osoby konajúcej na základe plnej moci o tom, že povinná uznaný dlh zaplatí v lehote, ktorú si pravdepodobne táto osoba sama určila bez toho, aby povinná udelila plnú moc na takýto úkon. Povinná mala byť týmto zaviazaná na splatenie svojho dlhu v lehote, o ktorej ani nemala vedomosť. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že predložená notárska zápisnica nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, pretože nezodpovedá požiadavkám, ktoré sa kladú na takýto exekučný titul, plnomocnenstvo udelené povinnou je v rozpore s ust. § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka a uznanie záväzku spolu s udelením súhlasu s vykonateľnosťou notárskej zápisnice sú neplatné právne úkony.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 5CoE/183/2012-66 z 22. januára 2013 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho

súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). Ďalším výrokom zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Konštatoval správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia uviedol ďalšie dôvody, ktorými zároveň reagoval na relevantné argumenty odvolania. K námietke oprávnenej, že súd prvého stupňa vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju po tom, čo už vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, odvolací súd uviedol, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí súd na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie primerane procesne reagovať. K námietke, že oprávnená nemala možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu, že nemohla ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia exekučného súdu, že mala byť vypočutá (v záujme objektívneho posúdenia veci), že súdne konanie neprebiehalo v duchu práva na spravodlivý proces s dodržaním zásady rovnosti zbraní (porušenie práva na kontradiktórne konanie), odvolací súd uviedol, že v štádiu, keď exekučný súd rozhoduje o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ako aj v štádiu, keď rozhoduje o zastavení exekúcie, nevykonáva dokazovanie ako procesnú činnosť súdu, ktorá je osobitne upravená v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p., ale vychádza z tvrdení oprávneného, uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie, z exekučného titulu, resp. v štádiu, kedy zistí, že je dôvod na zastavenie už prebiehajúcej exekúcie, z obsahu listín. Posudzovanie žiadosti o udelenie poverenia, resp. existencie dôvodov na zastavenie exekúcie nemusí vykonať exekučný súd na pojednávaní a za prítomnosti účastníkov exekučného konania (oprávneného a povinného). Pokiaľ teda oprávnená namietala, že exekučný súd vykonával dokazovanie v jej neprítomnosti, bez možnosti vyjadriť sa k dôkazom, ide o námietku neopodstatnenú, pretože namietaným postupom nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení. Na základe uvedeného odvolací súd zhrnul, že súd prvého stupňa nerozhodol nad rámec zverenej právomoci, svojím postupom neodňal oprávnenej možnosť konať pred súdom a dostatočne zistil skutkový stav a zároveň vychádzal aj zo správneho právneho posúdenia veci.

Návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odvolací súd zamietol ako nedôvodný.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania – podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala oprávnená tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. Rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 4. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali náležité dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove.

Podľa ust. § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Procesné podmienky v občianskom súdnom konaní, i napriek tomu, že ich Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava, možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu, ako i na strane účastníkov konania), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offo. Ak pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejedanie veci vyplývajúca zo zákona.

Podľa ust. § 201 veta prvá O. s. p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O. s. p., na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p., krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O. s. p., o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd SR je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako

súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd SR preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (ust. § 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

II. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala včas oprávnená, zastúpená v súlade s ust. § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 22. augusta 2013 sp. zn. 4Cdo/24/2013, z 21. augusta 2013 sp. zn. 5ECdo/40/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2ECdo/63/2013, z 9. júla 2013 sp. zn. 4Cdo/326/2012 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3Cdo/34/2013, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť, predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolaiteľkou – vid' konania vedené na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1Oboer/182/2013, 1Oboer/291/2013, 1Oboer/216/2014, 1Oboer/235/2014, 1Oboer/258/2014 a 1Oboer/277/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle ust. § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

IV. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR nepriznal povinnej náhradu trov týchto konaní, lebo povinná nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. septembra 2015

JUDr. Juraj S e m a n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Antónia Savarová